

RHAN 4 – RHEOLAU GWEITHDREFN

RHEOLAU GWEITHDREFN CYFARFODYDD YNGHYLCH Y GYLLIDEB

1 CYFARFODYDD YNGHYLCH Y GYLLIDEB

Bydd cyfarfodydd y Cyngor ynghylch y gyllideb yn cael eu cynnal yn unol â rhaglen a benderfynir yng nghyfarfod blynyddol y Cyngor. Bydd cyfarfodydd ynghylch y gyllideb yn cael eu cynnal yn unol â Rheolau Gweithdrefn Cyfarfodydd y Cyngor, yn amodol ar yr amrywiadau a nodir yn y Rheolau Gweithdrefn Cyfarfodydd ynghylch y Gyllideb hyn.

2 AMSER A LLEOLIAD CYFARFODYDD

- (a) Y Cyngor fydd yn pennu amser a lleoliad y cyfarfodydd, neu'r Cadeirydd yn achos cyfarfodydd sy'n cael eu galw dan Reol 4(a)(ii) Gweithdrefn Cyfarfodydd y Cyngor ac yn achos cyfarfodydd sy'n cael eu galw dan Reol 4(b), caiff yr amser a lleoliad eu pennu gan y Swyddog Priodol a nodir yn y wŷs.
- (b) Bydd man cyfarfod yn cynnwys darpariaeth sy'n galluogi i gyfarfodydd gael eu mynychu o bell gan bersonau nad ydynt yn yr un lle ffisegol, yn unol â Pholisi Cyfarfodydd Aml-Leoliad y Cyngor.
- (c) Mewn argyfwng, neu ar gais y Cadeirydd, gall y Swyddog Priodol newid dyddiad, amser a lleoliad y cyfarfodydd, yn amodol ar roi rhybudd priodol o'r newid.

3 HYSBYSIAD O WŶS I GYFARFODYDD

Bydd y Swyddog Priodol yn hysbysu'r cyhoedd o amser a lleoliad unrhyw gyfarfod yn unol â Rheolau Gweithdrefn Mynediad at Wybodaeth. O leiaf tri diwrnod cyfan cyn y cyfarfod, bydd y Swyddog Priodol yn codi gwŷs (hysbysiad o gyfarfod) wedi'i llofnodi ganddo drwy'r post i bob Cynghorydd, neu'n ei gadael yn lle preswyllo arferol Cynghorwyr, neu rywle arall y mae'r Cynghorwyr wedi ei nodi yn ysgrifenedig i'r Swyddog Priodol. Bydd y gwŷs yn rhoi dyddiad, amser a lleoliad pob cyfarfod, gan gynnwys manylion am sut y gellir cael mynediad i'r cyfarfod o bell gan bobl nad ydynt yn yr un lle ffisegol, yn nodi'r busnes i'w drafod, a'r adroddiadau a datganiadau sydd ar gael.

4 ADRODDIAD CYLLIDEB Y CABINET

Bydd adroddiad Cyllideb y Cabinet yn galluogi'r Cabinet:

- (a) i gyflwyno i'r Cyngor ei gynnig o'r amcangyfrifon gwariant ac incwm er mwyn gosod y Dreth Gyngor yn unol â Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992;

- (b) i argymell strategaeth a chynllun i'r Cyngor i reoli benthyciadau a gwariant cyfalaf yr Awdurdod am y flwyddyn i ddod (Strategaeth Rheoli'r Trysorlys Flynyddol);
- (c) i argymell bod y Cyngor yn mabwysiadu Cod Ymarfer Rheoli'r Trysorlys y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifeg (CIPFA) 2009 drwy dderbyn yn swyddogol Pedwar Cymal Rheoli'r Trysorlys a Datganiad Polisi Rheoli'r Trysorlys yn bolisi'r Cyngor;
- (d) i argymell Dangosyddion Cod Materion Ariannol a Pholisi Darpariaeth Isafswm Refeniw'r Cyngor, i'r Cyngor;
- (e) i osod lefelau rhent eiddo Cyfrif Refeniw Tai, taliadau gwasanaeth a ffioedd rheoli ar gyfer lesddeiliaid; ac
- (f) i gytuno ar y cyfraddau a thaliadau ar gyfer gwasanaethau'r Cyngor.

5 TREFN SIARAD AC YMDDYGIAD YN YSTOD Y DDADL

Bydd hyd at 45 o siaradwyr yn cael eu dyrannu'n deg rhwng grwpiau gwleidyddol. Bydd y Chwipiaid yn cael gwybod am y dyraniad o siaradwyr cyn cyfarfod y Gyllideb. Bydd modd i unrhyw Aelod 'annibynnol' nad yw'n gysylltiedig ag unrhyw blaid neu grŵp siarad yn y ddadl gyffredinol. Dyma'r drefn siarad:

- (i) Cynigion y Cabinet (gan gynnwys unrhyw gynigion amgen yn unol â Rheol 25(a)(vi) Gweithdrefnau'r Cyngor)

Aelod y Cabinet â chyfrifoldeb dros Gyllid	10 munud
--	----------

Arweinydd y Cyngor	4 munud
--------------------	---------

- (ii) Llefaryddion Cyllid y Blaid/Cynigwyr cynigion amgen (yn unol â Rheol 24A neu Reol 25(a)(vii) Rheolau Gweithdrefn y Cyngor, fel sy'n briodol.

Yna gwahoddir Llefarydd Cyllid pob gwrthblaid ac eilydd unrhyw gynnig amgen i siarad yn eu tro fesul pob grŵp gwleidyddol yn ôl maint (y grŵp mwyaf yn gyntaf).

(Os bydd grŵp gwleidyddol yn cynnig mwy nag un newid yna bydd y newidiadau hyn yn cael eu cynnig gan y Llefarydd Cyllid perthnasol ar yr un adeg)

Llefarydd yr Wrthblaid:	5 munud
-------------------------	---------

Eilydd unrhyw gynnig amgen:	3 munud
-----------------------------	---------

(iii) Dadl Gyffredinol am gynnig y Cabinet a'r holl gynigion amgen – gan gynnwys unrhyw gynigion amgen pellach a gynigiwyd a'u heiliwyd. Fel y nodwyd uchod, bydd dyraniad y siaradwyr yn gymesur fesul grŵp gwleidyddol a bydd y Chwipiaid yn cael gwybod cyn y cyfarfod.

Arweinwyr yr Wrthblaid 4 munud

Pob siaradwr arall 3 munud

Ni fydd modd i unrhyw Gynghorydd, heblaw am y Cynghorydd sydd â'r hawl i ymateb ar ddiwedd y ddadl, siarad ddwywaith yn ystod yr eitem hon.

Bydd y ddadl yn cael ei chynnal yn unol â'r rheolau a gytunwyd ar gyfer ystyried Hysbysiadau o Gynnig, a phleidleisir ar bob newid yn unigol.

(iv) Cadw'r Hawl i Siarad

Gallai unrhyw Aelod, oni bai am gynnigwyr y Gyllideb neu gynigion amgen, gadw'r hawl i siarad yn hwyrach yn y ddadl, ond bydd unrhyw aelod o'r fath yn cael siarad am 3 munud yn unig yn ystod y ddadl gyffredinol.

(v) Hawl i Ymateb

Bydd gan yr Aelod Cabinet sydd â chyfrifoldeb dros Gyllid (neu'r sawl sy'n cyflwyno cynnig amgen a gymeradwywyd) yr hawl i ymateb: 5 munud

6 EITHRIO HYSBYSIADAU O GYNNIG A CHWESTIYNAU SWYDDOGOL

Ni fydd cwestiynau swyddogol gan Gynghorwyr a Hysbysiadau o Gynnig yn cael eu derbyn na'u hystyried ac ni fydd Rheolau Cyfarfodydd perthnasol y Cyngor yn weithredol.

I osgoi amheuaeth, gall y cyhoedd holi cwestiynau (Rheol 18 Gweithdrefn Cyfarfodydd y Cyngor yn weithredol), gellir ystyried adroddiadau eraill a gellir cynnig cynigion yn ystod cyfarfodydd heb hysbysiad (Rheol 25 Gweithdrefnau'r Cyngor yn weithredol).